

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA – 2024/2025-2025/2026
(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	STRUKTURA I FUNKCJE TEKSTU
Kod przedmiotu*	XIIIB7
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom studiów	studia II stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr I
Rodzaj przedmiotu	przedmiot specjalnościowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Urszula Gajewska, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Urszula Gajewska, prof. UR (autorka programu), pracownicy Zakładu Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1		20							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) - zaliczenie z oceną.**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Ogólna wiedza z zakresu gramatyki opisowej i stylistyki

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zdobycie wiedzy teoretycznej dotyczącej struktury tekstu oraz jego funkcji
C2	Poznanie podstawowych technik i narzędzi badawczych stosowanych w analizie strukturalnej i funkcjonalnej tekstu
C3	Wykształcenie umiejętności analizy strukturalnej i funkcjonalnej tekstu

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka wymienia i opisuje kryteria tekstowości.	K_Wo3, K_Wo4, K_Wo7,
EK_02	Student/ka zna i definiuje pojęcie tekstu, dyskursu, struktury, spójności i funkcji tekstu. Student/ka zna i rozumie założenia oraz metody analizy strukturalnej i funkcjonalnej tekstu.	K_Wo3, K_Wo4, K_Wo7
EK_03	Student/ka wykorzystuje poznane narzędzia oraz techniki badawcze w analizie strukturalnej i funkcjonalnej tekstu.	K_Wo3, K_Wo4, K_Wo7, K_Uo2, K_Uo8
EK_04	Student/ka rozumie potrzebę ciągłego rozszerzania swoich kompetencji językowych, ma świadomość znaczenia wiedzy tekstologicznej dla rozwoju swoich umiejętności praktycznych, komunikacyjnych i zawodowych.	K_U12, K_Ko1
EK_05	Student/ka wykorzystuje swoją wiedzę i umiejętności w działaniach praktycznych, komunikacyjnych i społecznych.	K_U12, K_Ko1

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
1. Pojęcie tekstu i dyskursu. Kryteria tekstowości.
2. Funkcje tekstu.
3. Spójność tekstu. Tekst jako całościowy komunikat. Spójność lokalna i jej wykładniki. Spójność globalna.
4. Delimitacja tekstu. Strategiczne pozycje w tekście.
5. Tytuł, jego rodzaje, kształt językowy i funkcje. Zabiegi językowe w tytułach i nagłówkach.
6. Rama tekstu. Część inicjalna i finalna w różnego typu tekstach.
7. Wewnętrzna segmentacja tekstu. Akapit i jego budowa.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

8. Metatekst i jego funkcje w strukturze tekstu.
9. Recenzja jako gatunek tekstu.
10. Analiza tekstu recenzji – ćwiczenia praktyczne.

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, prezentacja multimedialna.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01, EK_02, EK_03, EK_04, EK_05	Ocena formująca: ocena przygotowania do zajęć i udziału w dyskusji, ocena praktycznych umiejętności studenta: pracy w grupie, analizy tekstów, wykonywania bieżących zadań i ćwiczeń.	ćwiczenia
EK_01, EK_02, EK_03, EK_04, EK_05	Ocena podsumowująca: na podstawie aktywnego udziału w zajęciach, ocen cząstkowych z wykonywanych zadań i pracy pisemnej/prezentacji multimedialnej.	Ćwiczenia

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ocena zaliczeniowa to ocena łączna z pracy pisemnej/prezentacji (65%), aktywnego udziału w zajęciach i ocen cząstkowych z wykonywanych zadań (35%).

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	ćwiczenia – 20 g.
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	konsultacje - 5 g.
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	przygotowanie do zajęć – 30 g. przygotowanie pracy pisemnej/prezentacji - 20 g.
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Nie przewiduje się.

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:
J. Bartmiński, S. Niebrzegowska-Bartmińska, <i>Tekstologia</i> , Warszawa 2009. R. A. Beaugrande, W. Dressler, <i>Kryteria tekstowości</i> , [w:] <i>Współczesna polszczyzna. Wybór opracowań 4. Tekstologia. Część pierwsza</i> , Lublin 2004, s. 25-38. U. Gajewska, <i>Metatekstemy w języku nauk ścisłych</i> , Rzeszów 2004. U. Żydek-Bednarczuk, <i>Wprowadzenie do lingwistycznej analizy tekstu</i> , Kraków 2005.
Literatura uzupełniająca:
U. Gajewska, <i>Formuły metatekstowe otwierające i zamykające tekst w encyklikach Jana Pawła II</i> , [w:] <i>Język pisarzy: problemy metajęzyka i metatekstu</i> . T. 6, red. T. Korpysz, A. Kozłowska, Warszawa 2015. U. Gajewska, <i>Metatekstowe sygnalizatory tematu rozważań w encyklikach Jana Pawła II</i> , „Słowo. Studia językoznawcze”, nr 8, red. K. Ożóg, Rzeszów 2017. U. Gajewska, <i>Formuły metatekstowe podkreślające przebieg argumentacji w encyklikach Jana Pawła II</i> , „Słowo. Studia językoznawcze”, nr 10, red. K. Ożóg, Rzeszów 2019. U. Gajewska, <i>Formuły metatekstowe podkreślające ważność wprowadzanych treści (na przykładzie encyklik Jana Pawła II)</i> , „Słowo. Studia językoznawcze”, nr 12, Rzeszów 2021, s. 55- 66. M. Krauz, <i>Recenzja – gatunek naukowy, krytycznoliteracki czy publicystyczny?</i> , [w:] <i>Wielojęzyczność w perspektywie stylistyki i poetyki</i> , red. M. Ruszkowski, Kielce 2004, s. 135-151. M. Krauz, <i>Sposoby wyrażania emocji w recenzjach filmowych</i> , [w:] <i>Wyrażanie emocji</i> , red. K. Michalewski, Łódź 2006, s.204-213. M. Krauz, <i>Incipity recenzji publicystycznych, czyli jak rozpocząć recenzję filmu</i> , „Słowo. Studia językoznawcze”, nr 3, Rzeszów 2012, s. 97-109. M. Krauz, <i>Językowe i pozajęzykowe wykładniki ramy finalnej w recenzji prasowej</i> , „Słowo. Studia językoznawcze”, nr 4, Rzeszów 2013, s. 84-96.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej